

Vị trí kinh tế mới của tỉnh, thành phố và sự lãnh đạo của các tỉnh, thành ủy

Đoàn Trọng Truyền

Dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, các tỉnh ủy, thành ủy đang ngày càng cải tiến và tăng cường sự lãnh đạo toàn diện của mình đối với toàn bộ công việc trong mỗi địa phương. Từ khi cả nước có chiến tranh, sự lãnh đạo của các tỉnh ủy, thành ủy đã có những chuyển biến đúng đắn trong việc thực hiện sự chuyển hướng kinh tế, xây dựng kinh tế địa phương, kết hợp kinh tế với quốc phòng tiến hành cuộc chiến tranh nhân dân chống Mỹ, cứu nước.

Trong thời kỳ hòa bình xây dựng chủ nghĩa xã hội cũng như trong thời kỳ có chiến tranh vừa xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa chống Mỹ, cứu nước, nhiệm vụ xây dựng kinh tế luôn luôn là một nhiệm vụ cơ bản của Đảng ta, của Nhà nước ta. Nắm vững nhiệm vụ kinh tế, cải tiến, tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng về xây dựng kinh tế, phát huy chức năng quản lý kinh tế của bộ máy Nhà nước ở địa phương, luôn luôn là một vấn đề cơ bản trong toàn bộ sự lãnh đạo của các tỉnh ủy, thành ủy. Muốn làm tốt nhiệm vụ này, trong giai đoạn hiện nay, cần làm rõ hai vấn đề lớn sau đây:

I - Nâng cao sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy ngang với nhiệm vụ và nội dung xây dựng kinh tế địa phương, với vị trí kinh tế mới của tỉnh, thành phố

1 - Toàn bộ công cuộc xây dựng kinh tế của ta trong giai đoạn hiện nay đều phải quán triệt đường lối cách mạng xã hội chủ nghĩa và nhiệm vụ công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa của Đảng mà đại hội lần thứ ba đã xác định, đồng thời phải quán triệt đường lối chiến tranh nhân dân và nhiệm vụ chống Mỹ, cứu nước hiện nay của Đảng ta. Chính trên cơ sở quán triệt đường lối, nhiệm vụ đó, và tổng kết kinh

nghiệm thực tiễn của những năm qua mà Đảng ta đã đề ra nhiệm vụ xây dựng kinh tế địa phương, xem đó là một nhiệm vụ kinh tế có tính chất chiến lược trong cả sự nghiệp công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa và là một nhiệm vụ kinh tế trọng tâm trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước.

Thực tiễn đã chứng minh sự đúng đắn của đường lối, phương châm công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa của Đảng, và cho ta những kinh nghiệm quý báu trong việc sắp xếp bước đi và mối quan hệ giữa công nghiệp nặng, nông nghiệp và công nghiệp nhẹ thích hợp với giai đoạn hiện nay, giai đoạn đầu của nhiệm vụ công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa. Nông nghiệp và công nghiệp của ta đang tiến lên theo một sự cân đối hợp lý từng bước, thực hiện từng bước mối quan hệ đúng đắn trong đó công nghiệp nặng dần dần tiến lên trở thành nền tảng của nền kinh tế quốc dân, công nghiệp mà trước hết là công nghiệp nặng đóng vai trò chủ đạo, và nông nghiệp trở thành cơ sở để phát triển công nghiệp.

Sự phát triển nông nghiệp và công nghiệp là kết quả của quá trình cách mạng kỹ thuật đi từ hai phía và phân công mới lao động xã hội (chủ yếu là giữa nông nghiệp và công nghiệp) đang diễn ra trong điều kiện cụ thể của miền Bắc nước ta hiện nay, và trong mối quan hệ hợp tác, hỗ trợ hợp lý nhất, có lợi nhất giữa công nghiệp nặng, nông nghiệp và công nghiệp nhẹ. Sự phát triển này đã tất yếu dẫn tới việc bố trí các ngành kinh tế quốc dân, chủ yếu là công nghiệp nặng, nông nghiệp và công nghiệp nhẹ và đi theo đó là sự bố trí các ngành giao thông vận tải, lưu thông phân phối trên các vùng thành ra hai khu vực kinh tế: khu vực kinh tế do trung ương trực tiếp quản lý và khu vực kinh tế do địa phương trực tiếp quản lý.

Kinh tế địa phương là một bộ phận hợp thành của toàn bộ nền kinh tế quốc dân, chịu sự chi phối và nhận sự giúp đỡ của kinh tế trung ương, có nhiệm vụ đáp ứng đến mức cao nhất những nhu cầu về sản

xuất, chiến đấu và đời sống của nhân dân trong địa phương, và có nghĩa vụ đóng góp vào sự phồn vinh chung của nền kinh tế quốc dân, vào nhu cầu chung của cả nước. Kinh tế địa phương bao gồm nông nghiệp (chủ yếu là nông nghiệp tập thể), công nghiệp quốc doanh địa phương, và tiểu công nghiệp, thủ công nghiệp tập thể, các ngành giao thông vận tải, lưu thông phân phối của địa phương; nó phát triển bằng cách tận dụng các nguồn tài nguyên, sức lao động và vốn của địa phương và trên cơ sở mối quan hệ khăng khít, hợp tác, hỗ trợ giữa nông nghiệp và công nghiệp địa phương; đồng thời nó phát triển trên cơ sở mối quan hệ khăng khít, hợp tác, hỗ trợ giữa kinh tế trung ương và kinh tế địa phương, trong đó kinh tế trung ương với nền công nghiệp lớn của mình, trước hết là công nghiệp nặng, đóng vai trò quyết định.

Phát triển kinh tế quốc dân theo một cơ cấu hợp lý và xây dựng mối quan hệ đúng đắn giữa kinh tế trung ương và kinh tế địa phương như nói trên chính là quán triệt đường lối, phương châm công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa của Đảng, là xây dựng và giải quyết tốt mối quan hệ cân đối hợp lý từng bước giữa công nghiệp và nông nghiệp, nói rõ hơn là giữa công nghiệp nặng, nông nghiệp và công nghiệp nhẹ.

Đó là một yêu cầu khách quan hợp quy luật của quá trình cách mạng của nước ta tiến thẳng lên chủ nghĩa xã hội không qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa, đồng thời nó lại rất phù hợp với hoàn cảnh miền Bắc nước ta đang tiến hành cuộc chiến tranh nhân dân chống lại chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, vừa sản xuất và xây dựng chủ nghĩa xã hội, vừa chiến đấu chống Mỹ, cứu nước. Cho nên Đảng ta xem việc phát triển kinh tế địa phương là một yêu cầu và nghiên cứu có tính chất chiến lược trong cả một giai đoạn lao động, trong cả quá trình công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa.

2 - Như trên đã nói, kinh tế địa phương là một bộ phận hợp thành của cả nền kinh tế quốc dân, không thể tách rời được, không thể tồn tại và sống biệt lập được, nhưng nó là lại một đơn vị kinh tế có cơ sở, có

nội dung và yêu cầu, có sự cân đối riêng của nó, trong mỗi quan hệ chung giữa nó với toàn bộ nền kinh tế quốc dân. Từ đó ta phải xác định rõ vị trí kinh tế của tỉnh, thành phố để trên cơ sở đó xác định nhiệm vụ, yêu cầu đối với tỉnh ủy, thành ủy trong việc lãnh đạo phát triển nền kinh tế quốc dân và xây dựng kinh tế địa phương.

Tỉnh, thành ủy lãnh đạo kinh tế phải quán triệt nhiệm vụ và yêu cầu của toàn bộ sự nghiệp công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa và chống Mỹ, cứu nước trên phạm vi toàn miền Bắc, phục tùng đường lối, chính sách, phương hướng, nhiệm vụ chung của Đảng dưới sự lãnh đạo tập trung của Trung ương. Nhưng dưới sự lãnh đạo tập trung của Trung ương, tỉnh, thành ủy lại phải nhận rõ và nắm vững yêu cầu và nhiệm vụ, nội dung của kinh tế địa phương, vị trí kinh tế của tỉnh, thành phố để xây dựng tốt nhất các đơn vị kinh tế địa phương và trên cơ sở xây dựng tốt kinh tế địa phương mà phục vụ tốt nhất cho yêu cầu và nhiệm vụ chung của cả nền kinh tế quốc dân, của cả nước.

Tỉnh, thành phố là một đơn vị kinh tế địa phương, một đơn vị kế hoạch, một đơn vị ngân sách, một đơn vị tư tưởng địa phương. Cho nên nó là cấp lãnh đạo và quản lý toàn bộ kinh tế địa phương, một cấp quản lý toàn diện dân chủ và chịu trách nhiệm toàn diện việc xây dựng kinh tế địa phương dưới sự lãnh đạo tập trung và sự quản lý thống nhất của Trung ương.

Phải nâng cao sự lãnh đạo của tỉnh, thành ủy lên ngang tầm quan trọng của kinh tế địa phương, của vị trí kinh tế mới của tỉnh, thành phố xét về ba mặt:

- Bản thân yêu cầu và nội dung của đơn vị kinh tế địa phương.
- Mối quan hệ giữa kinh tế địa phương và kinh tế toàn miền Bắc giữa cấp tỉnh, thành phố với Trung ương.
- Mối quan hệ giữa cấp tỉnh, thành phố với cấp huyện thị xã, xã, khu phố.

a) Đối với bản thân kinh tế địa phương, lấy tỉnh và thành phố làm đơn vị, sự lãnh đạo của tỉnh, thành ủy phải có một quan điểm kinh tế toàn diện, lãnh đạo của tỉnh ủy phải lấy nông nghiệp làm trọng tâm trong toàn bộ công cuộc xây dựng kinh tế địa phương. Lãnh đạo lấy nông nghiệp hoặc công nghiệp làm trọng tâm trong giai đoạn mới không phải chỉ đơn thuần làm nông nghiệp hoặc làm công nghiệp mà phải đặt nó trong mối quan hệ giữa nông nghiệp với công nghiệp địa phương, phải lấy nông nghiệp làm cơ sở để phát triển công nghiệp địa phương cũng như phục vụ việc xây dựng công nghiệp trên toàn miền Bắc, và trên cơ sở phát triển nông nghiệp mà từng bước xây dựng công nghiệp địa phương, hướng công nghiệp địa phương vào phục vụ và thúc đẩy nông nghiệp.

Lãnh đạo kinh tế địa phương là phải biết xây dựng được sự cân đối hợp lý giữa nông nghiệp và công nghiệp, làm cho tỉnh thực sự là địa bàn kết hợp nông nghiệp với công nghiệp, làm cho kinh tế địa phương phát triển thuận lợi nhất, nhanh chóng nhất, trên cơ sở mối quan hệ hợp tác, hỗ trợ giữa nông nghiệp và công nghiệp địa phương. Lãnh đạo tốt nông nghiệp là phải biết lãnh đạo và tổ chức tốt việc phân vùng nông nghiệp, chuyên môn hóa sản xuất và phát triển nông nghiệp toàn diện trong tỉnh, lãnh đạo và tổ chức việc nghiên cứu khoa học kỹ thuật nông nghiệp và công nghiệp địa phương để áp dụng trong địa phương, thúc đẩy thâm canh và chuyên canh, tăng năng suất, lãnh đạo và tổ chức việc nghiên cứu và áp dụng ở trong địa phương mình chính sách và chủ trương của Trung ương về quản lý nông nghiệp và công nghiệp địa phương, quản lý hợp tác xã, đào tạo cán bộ để giúp các huyện chỉ đạo tốt nông nghiệp, là phải biết lãnh đạo việc xây dựng và phát triển công nghiệp địa phương để phục vụ và thúc đẩy nông nghiệp, giải quyết đúng đắn sự phân công lao động xã hội giữa nông nghiệp và công nghiệp địa phương, thúc đẩy cách mạng kỹ thuật trong nông nghiệp,

củng cố và hoàn thiện quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa trong nông thôn.

Lãnh đạo kinh tế địa phương là phải biết kết hợp tốt lãnh đạo sản xuất công, nông nghiệp và giao thông vận tải với lưu thông, phân phối; thông qua lưu thông, phân phối mà kết hợp chặt chẽ nông nghiệp với công nghiệp trong mối quan hệ trao đổi sản phẩm (dùng trao đổi qua tư tưởng, hoặc bằng cung cấp vật tư, nguyên liệu), và trong mối quan hệ tài chính tiền tệ, giá cả... giữa nông nghiệp và công nghiệp, do đó vừa phục vụ và thúc đẩy tốt sản xuất công, nông nghiệp, vừa phục vụ tốt đời sống của nhân dân.

Lãnh đạo kinh tế địa phương là phải biết kết hợp tốt xây dựng kinh tế với tăng cường quốc phòng, làm cho tỉnh, thành phố không những là một đơn vị kinh tế mạnh mà còn là một đơn vị chiến đấu mạnh, là phải biết kết hợp công tác kinh tế với công tác văn hóa xã hội... Tóm lại, lãnh đạo kinh tế địa phương là một sự lãnh đạo tổng hợp ba cuộc cách mạng: cách mạng về quan hệ sản xuất, cách mạng kỹ thuật, cách mạng tư tưởng và văn hóa, là vận dụng sáng tạo và thích hợp đường lối, chính sách của Đảng cho việc thúc đẩy ba cuộc cách mạng ở trong địa phương mình.

b) Đối với mối quan hệ giữa địa phương và trung ương, sự lãnh đạo của tỉnh ủy và thành ủy vừa phải biết phát huy cao độ tinh thần tự lực cánh sinh và sử dụng tốt sự giúp đỡ của Trung ương để xây dựng kinh tế địa phương, vừa biết phục tùng yêu cầu chung của nền kinh tế quốc dân, làm đầy đủ nghĩa vụ đối với cách mạng chung của cả nước. Nếu công nghiệp nặng là nền tảng của kinh tế quốc dân, là then chốt để trang bị kỹ thuật cho nông nghiệp và công nghiệp nhẹ, là cái quyết định sự thắng lợi cho sự nghiệp công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa, thì nông nghiệp và công nghiệp nhẹ (mà địa phương phải ra sức xây dựng và phát triển) lại là điều kiện để phát triển từng bước công nghiệp nặng trong giai đoạn hiện nay. Nói như vậy cũng có nghĩa là nền kinh tế

trung ương đóng vai trò quyết định đối với kinh tế địa phương, thì kinh tế địa phương lại là điều kiện để phát triển kinh tế trung ương. Sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy phải quán triệt các mối quan hệ đó trong việc xây dựng kinh tế địa phương, một mặt đề ra yêu cầu đúng mức của nông nghiệp và công nghiệp địa phương, cho kinh tế địa phương, phục vụ đến mức cao nhất công nghiệp trung ương, trước hết là phục vụ công nghiệp nặng do trung ương xây dựng và phục vụ yêu cầu chung của quốc phòng, của sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước.

c) Đối với mối quan hệ giữa cấp tỉnh, thành phố với cấp dưới, trực tiếp là cấp huyện, sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy phải phù hợp với điều kiện kinh tế mới, với tình hình và nhiệm vụ mới, với vị trí kinh tế mới của huyện. Huyện là cấp trực tiếp chỉ đạo nông nghiệp và tiểu công nghiệp, thủ công nghiệp, là cấp trên trực tiếp của cấp cơ sở (cấp xã), là cấp mà từ đây các tổ chức kinh tế của Nhà nước như thương nghiệp quốc doanh, tổ chức cung cấp vật tư, chi điểm ngân hàng Nhà nước, các xưởng cơ khí nhỏ... triển khai hoạt động của mình về nông thôn để phục vụ và thúc đẩy sản xuất nông nghiệp, phục vụ và thúc đẩy ba cuộc cách mạng ở nông thôn. Sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy phải làm sao phát huy được vai trò của cấp huyện, hướng dẫn và giúp đỡ nó làm nhiệm vụ trực tiếp chỉ đạo nông nghiệp, thủ công nghiệp và tiểu công nghiệp bằng những việc làm như đã nói ở trên, phân vùng và định phương hướng sản xuất, khoa học, kỹ thuật, quản lý hợp tác xã và đào tạo cán bộ, xây dựng công nghiệp địa phương, cung cấp vật tư và vốn cho nông nghiệp, hướng dẫn thi hành các chính sách, biện pháp và đòn bẩy thương nghiệp, giá cả, tài chính, làm đúng vai trò và chức năng của cấp tỉnh, thành phố, không bao biện, làm thay cấp huyện, không hạ thấp vai trò của nó thành một cấp trung gian, và phát huy tính chủ động, sáng tạo của nó trong việc lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện các chính sách, chủ trương, kế hoạch và biện pháp về phát triển nông nghiệp, thủ công nghiệp và tiểu công nghiệp, về lưu thông, phân phối,

phục vụ đời sống của nhân dân trong huyện là một yêu cầu mới đối với sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy.

II - Thực hiện chủ trương phân cấp quản lý kinh tế của Đảng và Chính phủ, tỉnh ủy, thành ủy cần lãnh đạo tốt việc xây dựng bộ máy quản lý Nhà nước, quản lý kinh tế ở địa phương, và phát huy đầy đủ vai trò, chức năng và năng lực quản lý kinh tế của chính quyền địa phương

1 - Từ cơ cấu kinh tế quốc dân bao gồm kinh tế trung ương, kinh tế địa phương và từ vị trí kinh tế của tỉnh, thành phố, Đảng và Chính phủ đã đề ra và đang khẩn trương tiến hành việc phân cấp quản lý kinh tế giữa trung ương và địa phương, nhằm tạo điều kiện cho cấp tỉnh, thành phố và đòi hỏi nó, dưới sự lãnh đạo tập trung và quản lý thống nhất của Trung ương, phát huy cao độ vai trò và chức năng của mình trong việc phát triển và quản lý nền kinh tế quốc dân, tức là tích cực chủ động phát triển và quản lý kinh tế địa phương, đẩy mạnh mọi mặt công tác sản xuất, chiến đấu và phục vụ đời sống tốt nhất trong phạm vi địa phương (tỉnh, thành phố), đồng thời làm đầy đủ nghĩa vụ đối với sự nghiệp phát triển và quản lý kinh tế của cả nước.

Tỉnh ủy, thành ủy lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện tốt chủ trương phân cấp quản lý của Đảng và Chính phủ là phải quán triệt và vận dụng đường lối, chính sách xây dựng kinh tế xã hội chủ nghĩa và ba cuộc cách mạng của Đảng một cách sáng tạo, sát hợp với điều kiện và đặc điểm của địa phương, là phải tự mình điều tra, nghiên cứu, nắm vững tình hình và đặc điểm kinh tế của địa phương, đề ra được phương hướng và quy hoạch phát triển các ngành, trước hết là các ngành sản xuất nông nghiệp và công nghiệp trong địa phương mình và phân bố các ngành ấy theo những vùng, những khu vực trong địa phương, là phải tự mình xây dựng được kế hoạch dài hạn, kế hoạch hàng năm phát triển kinh tế và văn hóa, ngân sách địa phương, xây dựng được cân đối kế hoạch địa phương và ngân sách địa phương một cách có lợi nhất, phân phối các nguồn, sức lao động, vật tư, hàng hóa, vốn tiền tệ tự có của địa

phương, cùng với các nguồn viện trợ của trung ương, sử dụng và quản lý nó một cách có hiệu quả nhất nhằm xây dựng các cơ sở vật chất và kỹ thuật, củng cố và hoàn thiện quản lý sản xuất xã hội chủ nghĩa, phát triển sản xuất công, nông nghiệp, phát triển giao thông vận tải, phát triển thương nghiệp xã hội chủ nghĩa, quản lý tài chính, tiền tệ, tăng tích lũy xã hội chủ nghĩa và cải thiện từng bước đời sống của nhân dân, đồng thời lại phải làm tốt nghĩa vụ cung cấp nhân lực, vật lực, tài lực cho nhu cầu của trung ương.

Việc thực hiện chủ trương phân cấp quản lý kinh tế, lãnh đạo xây dựng đơn vị kinh tế địa phương đòi hỏi các tỉnh ủy, thành ủy một tinh thần làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa rất vững mạnh theo lập trường và quan điểm của giai cấp công nhân, của Nhà nước chuyên chính vô sản, chấp hành nghiêm chỉnh nguyên tắc tổ chức tập trung dân chủ, tôn trọng sự lãnh đạo tập trung của Trung ương Đảng và sự quản lý thống nhất của Trung ương, của các ngành trung ương, và phát huy cao độ tinh thần tự lực cánh sinh, tích cực sáng tạo của địa phương và gấp rút nâng cao trình độ hiểu biết về quản lý và kỹ thuật để xây dựng và phát triển kinh tế địa phương. Yêu cầu đó thể hiện rõ rệt và tập trung nhất trong việc xây dựng và thực hiện kế hoạch kinh tế địa phương và ngân sách địa phương, trong việc chấp hành các đường lối chính sách, pháp luật và chế độ của Đảng và nhà nước.

Phân cấp quản lý kinh tế tự nó không phải là mục đích, tự nó không đem lại cho tỉnh, thành phố một năng lực quản lý mới, một sự phân vinh mới của kinh tế địa phương, mà nó là một cách thức bố trí sự quản lý giữa cấp trung ương và cấp tỉnh, thành phố trong bộ máy Nhà nước, nhằm tạo điều kiện cho địa phương làm chủ được toàn diện, và do đó mà đạt được mục đích là xây dựng và quản lý tốt kinh tế địa phương. Cho nên tỉnh ủy, thành ủy lãnh đạo thực hiện chủ trương phân cấp quản lý kinh tế không phải chỉ dừng lại ở chỗ đôn đốc các cơ quan chính quyền và kinh tế của tỉnh, thành phố tiếp nhận thêm một số cơ sở

và phương tiện do các ngành trung ương chuyển giao, và tiếp nhận những quyền hạn quản lý mới. Trái lại phải kiên trì làm trong nhiều tháng, nhiều năm, lấy việc phát triển kinh tế địa phương làm nội dung, và lãnh đạo các cơ quan chính quyền và các tổ chức kinh tế làm sao phát huy chức năng và khả năng của mình, nâng cao ý thức trách nhiệm và sử dụng quyền hạn của mình vào việc xây dựng và phát triển kinh tế địa phương một cách tốt nhất.

Cách suy nghĩ chủ quan, giản đơn, hời hợt, cách làm nóng vội, hình thức nhất định không đem lại kết quả tốt, không những không có lợi mà lại có hại, ảnh hưởng không tốt đến sản xuất, gây ra phân tán, cục bộ, địa phương chủ nghĩa.

Hiện nay, bản thân tỉnh ủy, thành phố là bộ chỉ huy cao nhất của tỉnh, thành phố, phải có đủ sự hiểu biết chính trị, kinh tế, quản lý và có những hiểu biết nhất định về khoa học kỹ thuật, nhất là khoa học kỹ thuật nông nghiệp và công nghiệp địa phương; tỉnh ủy, thành phố phải nắm vững mục đích, ý nghĩa, nguyên tắc và nội dung phân cấp quản lý kinh tế để thống nhất lãnh đạo các ngành, các cấp, các đơn vị kinh tế trong địa phương mình thực hiện chủ trương phân cấp một cách đúng đắn.

2 - Để đẩy mạnh công cuộc xây dựng kinh tế địa phương, thực hiện tốt chủ trương phân cấp quản lý kinh tế và để quản lý tốt kinh tế địa phương, sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy phải nhằm xây dựng những quan điểm tổ chức và quản lý đúng đắn, và nắm vững những hướng chính cải tiến và tăng cường quản lý kinh tế xã hội chủ nghĩa.

Phải kiên quyết khắc phục những khuynh hướng quản lý kinh tế theo lối "hành chính" và "cung cấp", quan điểm nghiệp vụ đơn thuần, tách rời quần chúng và thực tiễn cuộc sống ở cơ sở, và khắc phục thói quen, tác phong của người sản xuất nhỏ, phân tán, sự vụ, cục bộ, bản vị, địa phương chủ nghĩa.

Phải hướng cho các cơ quan chính quyền, các cơ quan kinh tế và quản lý đi sâu vào việc học tập và đúc kết kinh nghiệm về quản lý, xem đó là một điều kiện cực kỳ quan trọng để đẩy mạnh ba cuộc cách mạng, phát triển kinh tế địa phương, tăng cường tiềm lực kinh tế và quốc phòng. Nâng cao năng lực quản lý kinh tế là cả một quá trình kiên trì phấn đấu, học tập và tự bồi dưỡng từ trong thực tiễn. Hướng chủ yếu cải tiến và tăng cường quản lý kinh tế hiện nay đối với các tỉnh, thành phố nên là:

a) Quán triệt đường lối, chính sách của Đảng, phương hướng, nhiệm vụ của kế hoạch Nhà nước vào việc xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế địa phương và ngân sách địa phương trên cương vị người làm chủ tập thể, xây dựng một cách dân chủ, từ dưới lên, phát huy cao độ nhiệt tình và trí sáng tạo của quần chúng, của cơ sở.

b) Lãnh đạo các ngành thực hiện nhiệm vụ kế hoạch theo phương thức quản lý sản xuất và kinh doanh xã hội chủ nghĩa, tức là sản xuất và kinh doanh theo đường lối, chính sách của Đảng, có kế hoạch, theo chế độ hạch toán kinh tế, và dựa vào quần chúng, nhằm đạt hiệu quả kinh tế và chính trị cao, trước mắt là phải lãnh đạo thực hiện tốt chủ trương, tăng cường quản lý lao động, vật tư, tiền vốn, bảo vệ tài sản, thực hành tiết kiệm gọi tắt là "ba quản".

c) Xây dựng một bộ máy quản lý kinh tế có hiệu lực tinh và chuyên, gọn, nhẹ, tiết kiệm bộ máy bao gồm ủy ban hành chính tỉnh, thành phố với các ngành quản lý kinh tế, kỹ thuật và quản lý kinh doanh của nó, các cấp huyện, thị xã, xã, khu phố, các đoàn thể quần chúng, và tất cả hệ thống các ngành, các cấp ủy thông suốt xuống đơn vị kinh tế cơ sở, hướng dẫn quản lý và phục vụ tốt nhất các cơ sở ấy. Đi đôi với việc xây dựng bộ máy, phải hết sức xem trọng việc đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý.

3 - Đảng lãnh đạo là thông qua một hệ thống dây chuyền của chuyên chính vô sản, gồm có Nhà nước (với những cơ quan hành chính,

kinh tế, văn hóa, quân sự của nó) công đoàn, hợp tác xã, đoàn thành niên và các đoàn thể quần chúng khác. Để lãnh đạo xây dựng quản lý tốt kinh tế địa phương, tỉnh ủy, thành ủy không phải đơn độc dựa vào bộ máy Đảng và bao biện làm thay, mà phải biết xây dựng, kiện toàn và sử dụng hệ thống dây chuyên nói trên, trong đó bộ máy quản lý Nhà nước, bộ máy quản lý kinh tế giữ vai trò rất quan trọng.

Trước tiên, phải tăng cường lãnh đạo và kiện toàn ủy ban hành chính tỉnh, thành phố là cơ quan chấp hành của cơ quan quyền lực - hội đồng nhân dân - địa phương, là cơ quan hành chính của nhà nước ở địa phương. Nó là cơ quan chính quyền tập trung chỉ đạo và thống nhất quản lý toàn diện kinh tế ở địa phương, đồng thời là cơ quan thay mặt Chính phủ trung ương quản lý công việc chung của Nhà nước tiến hành ở địa phương. Ủy ban hành chính chịu sự lãnh đạo trực tiếp của cấp ủy về nhiệm vụ, phương hướng phát triển kinh tế địa phương thể hiện trong kế hoạch kinh tế địa phương và ngân sách địa phương, về những chủ trương, biện pháp lớn có quan hệ đến chính trị, kinh tế, quốc phòng và đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân ở địa phương. Đồng thời, nó chịu sự lãnh đạo của Hội đồng Chính phủ trung ương về mọi mặt và sự chỉ đạo của các ngành trung ương về mặt thực hiện chủ trương, chính sách, kế hoạch và nghiệp vụ, kỹ thuật của ngành, theo như luật pháp đã quy định, để bảo đảm tính thống nhất về cơ bản của kế hoạch và ngân sách Nhà nước, của các chính sách kinh tế, các nguyên tắc, chế độ quản lý kinh tế tài chính trong toàn bộ nền kinh tế quốc dân.

Phải biết phát huy đầy đủ vai trò, chức năng và năng lực quản lý của ủy ban hành chính bằng cách xác định và thực hiện đúng chức trách của cấp ủy đảng, của ủy ban hành chính và mối quan hệ giữa hai cơ quan đó, bằng cách đưa những đồng chí ủy viên thường vụ và cấp ủy viên có năng lực vào nắm những vị trí quan trọng trong bộ máy chính quyền. Cấp ủy phải tập trung trí tuệ của toàn đảng bộ, phát huy tác dụng của các ban chuyên môn của cấp ủy và tăng cường điều tra,

nghiên cứu để quyết định đúng đắn những phương hướng, nhiệm vụ, chủ trương biện pháp lớn cho chính quyền và kiểm tra việc chấp hành giúp cho ủy ban hành chính không ngừng nâng cao trình độ quản lý kinh tế và sử dụng đầy đủ, thực hiện chức trách quyền lực, uy tín của chính quyền để quản lý kinh tế, quản lý các cơ quan chuyên môn của tỉnh, thành phố và các ủy ban hành chính cấp dưới.

Bộ máy quản lý Nhà nước, quản lý kinh tế của tỉnh, thành phố, chỉ có thể vững mạnh nếu ủy ban hành chính có một bộ máy cơ quan chuyên môn mạnh. Những cơ quan này là công cụ của chính quyền địa phương, chịu sự chỉ đạo trực tiếp và toàn diện của ủy ban hành chính đồng thời chịu sự chỉ đạo và hướng dẫn của các ngành trung ương về nghiệp vụ, kỹ thuật của ngành. Xây dựng bộ máy này và cải tiến cơ cấu của nó cho thích hợp với đặc điểm tình hình, trình độ và phương hướng phát triển của kinh tế địa phương nói chung và của mỗi ngành nói riêng là một yêu cầu rất quan trọng của sự lãnh đạo của cấp ủy.

Bộ máy quản lý còn phải thông suốt xuống hệ thống của cấp huyện, thị xã, xã, khu phố, và chỉ có cả hệ thống mạnh thì sự lãnh đạo của Trung ương và của tỉnh ủy, thành ủy mới thông suốt tận cơ sở, tận quần chúng. Tỉnh ủy, thành ủy cần căn cứ vào chủ trương phân cấp quản lý kinh tế của Đảng và Chính phủ mà kiện toàn các cấp dưới, trước hết là làm cho huyện ủy và ủy ban hành chính huyện trở thành một cấp lãnh đạo và quản lý kinh tế, cấp trực tiếp chỉ đạo xây dựng và thực hiện kế hoạch nông nghiệp, tiểu công nghiệp và thủ công nghiệp, cấp trực tiếp chỉ đạo và quản lý các tổ chức kinh tế của Nhà nước ở huyện, triển khai hoạt động của các tổ chức này xuống cơ sở, nhất là xuống nông thôn, xuống xã và các hợp tác xã.

Sự lãnh đạo kinh tế của tỉnh ủy, thành ủy không phải chỉ dừng lại ở bộ máy chuyên môn và các cấp chính quyền, mà cuối cùng và cơ bản nhất là phải thông suốt xuống tận các đơn vị kinh tế cơ sở (hợp tác xã, xí nghiệp quốc doanh, công trường, cửa hàng...). Đây là những tế bào

kinh tế, những đơn vị quản lý trực tiếp sức lao động, vật tư, tiền vốn, là nơi trực tiếp sản xuất ra của cải, phân phối cho nhu cầu đời sống của quần chúng, tích lũy vốn cho Nhà nước và cho tập thể; là nơi trực tiếp diễn ra hằng ngày ba cuộc cách mạng. Kinh tế địa phương càng phát triển, các đơn vị tế bào càng nhiều và lớn lên, hoạt động của nó càng tập nập và yêu cầu của nó càng cao thì sự lãnh đạo của cấp ủy và sự quản lý của chính quyền càng phải sâu sắc, nhạy bén.

Nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn hiện nay, nhiệm vụ xây dựng kinh tế địa phương và vị trí kinh tế mới của tỉnh, thành phố, chủ trương phân cấp quản lý kinh tế của Đảng và Chính phủ đòi hỏi các ngành, các cấp từ trung ương đến cơ sở phải có một sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, đường lối và phương hướng phát triển kinh tế địa phương, về quan điểm, về nguyên tắc quản lý kinh tế xã hội chủ nghĩa và về năng lực tổ chức quản lý kinh tế. Trong sự chuyển biến đó, mỗi ngành, mỗi cấp có đặc điểm của nó, do vị trí, chức năng riêng biệt của nó trong hệ thống Nhà nước, hệ thống kinh tế quốc dân. ở đây sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy để tạo nên sự chuyển biến ấy trong địa phương có một ý nghĩa rất quan trọng nhằm thực hiện chủ trương phân cấp quản lý kinh tế cho tốt, dám làm và làm khẩn trương nhưng có chuẩn bị chu đáo và làm vững chắc; và cũng do đó, việc cải tiến và tăng cường sự lãnh đạo tư tưởng và tổ chức, việc nâng cao năng lực lãnh đạo kinh tế, năng lực tổ chức và quản lý cấp ủy trở thành một vấn đề rất cấp thiết. Cơ cấu tổ chức, sự bố trí cán bộ trong cấp ủy, cách phân công và tác phong, lề lối làm việc của cấp ủy, tiêu chuẩn và trình độ của các cấp ủy viên đương nhiên phải xuất phát từ những nhiệm vụ và yêu cầu đó mà giải quyết.